

Om Center for Hjerneskade

Center for Hjerneskade er en selvejende institution under Region Hovedstaden. Centret tilbyder intensiv træning til børn, unge og voksne med erhvervet hjerneskade. Desuden tilbyder vi træning til børn og unge med medfødte hjerneskader samt udredning af børn og unge med udviklingsforstyrrelser

Center for Hjerneskade blev etableret i 1985 på Københavns Universitet som det første af sin art i Europa. Centrets vision har fra starten været at vise, at personer med erhvervet hjerneskade, gennem intensiv helhedsorienteret træning, kan forbedre deres personlige og erhvervsmæssige funktion og vende tilbage til job eller uddannelse og et aktivt liv selv år efter en hjerneskade.

Personaleprofil

Centrets personale er højtuddannede specialister, der arbejder fagspecifikt og tværfagligt ud fra en neuropsykologisk og revalideringsmæssig tilgang. Neuropsykologer, audiologopæder, ergoterapeuter, speciallærere, fysioterapeuter og socialrådgivere samarbejder i teams omkring den enkelte deltager. Alle medarbejdere har et indgående kendskab til - og mange års erfaring med - revalideringsmæssige foranstaltninger og planlægning. Desuden benytter centret sig af eksterne konsulenter, herunder jurist, neurokirurg, neurolog, fysiurg, psykiater, børnelæge/neuropædiater og børnepsykiater.

Værdigrundlag

Træningstilbuddene bygger på en helhedsorienteret tilgang, hvor træningen varetages af tværfaglige teams og målrettes den enkelte persons behov. Træningen bygger på et neuropsykologisk grundlag og retter sig mod at forbedre personens (arbejds) kompetencer, så vedkommende kan vende tilbage til arbejdsmarkedet eller uddannelse.

Centrets tilbud indebærer inddragelse af de pårørende, så familien bliver integreret i forløbet og på den måde har mulighed for at støtte den hjerneskadede i sin træning.

Erfaringer og forskning viser, at det i høj grad er muligt at forbedre de kognitive funktioner gennem bevidstgørelse af personen og indlæring af alternative mestringsstrategier, der kan overføres til hverdagen i de tilfælde, hvor de kognitive funktioner ikke kan genlæres.

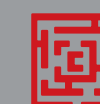
Centrets medarbejdere søger hele tiden at forstå den individuelle hjerneskades påvirkning af den enkeltes fysiske, psykologiske, neurologiske, følelsesmæssige og sociale funktioner. Ved at kombinere erfaringer fra det daglige kliniske arbejde med fokuseret forskning og samarbejde med andre organisationer, søger Centret at være et kompetencecenter indenfor kognitiv og fysisk rehabilitering efter en hjerneskade, til gavn for den enkelte person og samfundet i almindelighed.

Kontakt

Center for Hjerneskade
Københavns Universitet
Amagerfælledvej 56 A
2300 København S
Tlf. 35 32 90 06
kontakt@cfh.ku.dk
www.cfh.ku.dk

”Når alting bliver vendt på hovedet”

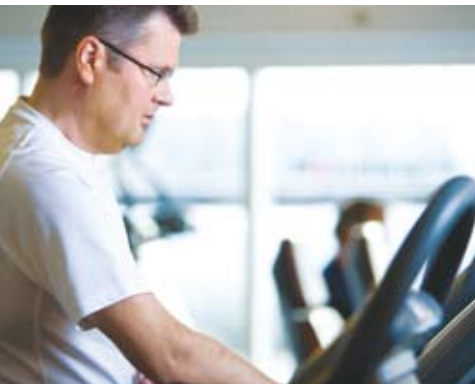
At komme i gang igen efter en hjerneskade

"Det, der er godt ved centret er, at vi alle bliver behandlet som individualister... Det er lige fra man træder ind gennem døren ved receptionen. Her bliver man mødt med en hilsen, og alle kender ens navn og ved hvem man er".

Anni, 40 år.

Følger efter en hjerneskade

Årligt rammes 15.000 danskere af en hjerneskade. Hyppigste årsager er hjerneblødning, blodprop og slag mod hovedet.

Hjernen er vores styrende organ, og følgerne af en hjerneskade kan derfor være mange og forskelligartede, afhængigt af hvor i hjernen, der er sket skade. Følgerne ses indenfor følgende områder:

Fysiske følger kan bl.a. være lammelser, nedsat muskelstyrke, svimmelhed, balanceproblemer, træthed og sanseforstyrrelser.

Kognitive følger kan bl.a. være svigtende koncentration og opmærksomhedsevne, nedsat indlæringssevne og dermed hukommelse, sproglige vanskeligheder, reduceret evne for planlægning og overblik, forstyrret orienteringsevne, vanskeligheder med problemløsning og nedsat abstraktion, erkendelse og sygdomsindsigt.

Følelsesmæssige ændringer kan bl.a. være depression, svigtende styring og kontrol af følelser, nedsat initiativ og engagement samt øget irritabilitet.

Målet for træningen på Center for Hjerneskade

Målet for træning på Center for Hjerneskade er en afklaring og optimering af den hjerneskadedes generelle funktionsevne samt arbejdsevne. Deltagerne tilbydes en koordineret tværfaglig træningsindsats med fokus på individuelle behov og ønsker for fremtiden. Forløbets længde og intensitet varierer alt efter de individuelle behov.

Forløbet kan således indeholde træning af intellektuelle funktioner (kognitiv træning) og psykologsamtaler ved en neuropsykolog, fysisk træning ved en fysioterapeut, sprogtræning ved en audiologopæd, regning og skrivning herunder IT ved en speciallærer samt sociale aktiviteter i den samlede gruppe af deltagere.

Center for Hjerneskade gennemfører træningsforløb, der har fokus på personens mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet eller uddannelse. Ud over træning tilbydes endvidere opfølgingsforløb på arbejdsplads eller studie for at sikre arbejds- og studiefastholdelse. Centrets opfølgningsterapeut (neuropsykolog/socialrådgiver) er i kontakt med arbejdsgiver/studevejleder for at målrette træningen med henblik på konkrete arbejdsfunktioner/studiekraft, evt. arbejdspraktik parallelt med eller umiddelbart efter træningsforløbet på Centret.

Tilbud til pårørende

En hjerneskade påvirker hele familien. Derfor indebærer optimal træning også aktiv inddragelse af de pårørende omkring den skadede. Det er således en vigtig del af centrets arbejde, at de pårørende oplever sig integrerede i forløbet, at de har mulighed for at deltage i par- og familierapeutiske forløb, og at der er mulighed for, at den pårørende sammen med andre, der befinder sig i en lignende situation, kan forholde sig til de ændrede omstændigheder.

De pårørende kan også deltage i grupper med andre pårørende. Formålet med disse grupper er at drøfte egne oplevelser af den nye situation og at tale om de ændringer og påvirkninger, som hjerneskaden har betydet for familien. Typisk vil de tilknyttede psykologer også bidrage med oplæg om temaer som forskellige skadestyper og typiske følger heraf, personlighedsændringer, krisereaktioner, mestringsstrategier, rolleændringer i familien samt ændret kommunikation i familien.

Resultater

Intensiv rehabilitering af voksne med hjerneskade, i den form det praktiseres på Center for Hjerneskade, har en langvarig positiv effekt.

I dag oplever således over 80 pct. af de personer, der har deltaget i centrets intensive dagprogram, at kunne vende tilbage til et job eller uddannelse og således i højere grad at kunne klare sig selv og leve mere uafhængigt af andres hjælp - socialt såvel som samfundsøkonomisk.

Den hjerneskadede oplever:

- generelt bedre funktionsevne, såvel fysisk som mentalt og socialt
- færre psykiske problemer (angst og depression)
- forbedret livskvalitet
- større tilknytning til arbejdsmarkedet (83 pct. i forhold til 54 pct. i kontrolgruppen)
- større tilfredshed med tilknytning til arbejdsmarkedet

Kilde:

Henriette Svendsen, cand. psych. ph.d. "Long-term outcome following post-acute neuropsychological rehabilitation: a controlled study, 2006".
Institut for Psykologi, Københavns Universitet.

Forskning

Centret udfører forskning indenfor mange forskellige områder, som relaterer sig til optimering af rehabilitering, analyse af udbytte og teoretiske forhold i forbindelse med rehabilitering. Forskningsområderne inkluderer bl.a. kognitive, fysiske og følelsesmæssige parametre, kommunikationsvanskeligheder og computerbaseret træning.

Denne form for forskning er afhængig af teoretiske og praktiske bidrag fra en række områder – så som neuropsykologi, neurologi, fysioterapi, tale- og sprogterapi, neuropædagogik og socialt arbejde. Dette kræver et tæt samarbejde mellem forskere og klinikere.

Se centrets forskningsprojekter på www.cfh.ku.dk

Undervisning og kurser

Center for Hjerneskade tilbyder studieophold, praktikforløb, undervisning og rådgivning, ligesom der tilbydes kurser og supervision til fagpersoner, herunder psykologer, læger, fysio- og ergoterapeuter, logopæder, lærere, sygeplejersker, socialrådgivere og sagsbehandlere. Centret afholder desuden jævnligt workshops, kurser og konferencer med danske og udenlandske oplægsholdere.

Informationsmøder

Centret afholder informationsmøder for medarbejdere i den kommunale forvaltning, jobcenter eller hospitalsafdeling. På møderne informeres der om centrets træningsprogrammer, tilbud til pårørende, visitationsproces samt forskningsresultater.

Kontakt socialrådgiver Gitte Hjordt på Gitte.Hjordt@cfh.ku.dk for yderligere informationer.

Se centrets kurser på www.cfh.ku.dk

Tilknyttet VISOs specialistnetværk

Center for Hjerneskade er tilknyttet VISOs specialistnetværk. VISO (Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation under Servicestyrelsen) blev oprettet den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen og bistår kommuner og borgere med udgiftsneutral vejledende specialrådgivning i de mere specialise-rede og komplicerede enkeltsager indenfor bl.a. børn, unge og voksne med handicap. Kommunerne kan desuden modtage vederlagsfri vejledende udredning af deres borgeres sager. I 2008-09 varetog centret 241 sager for VISO.